

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 28. novembra 2005

o uporabi člena 86(2) Pogodbe ES za državne pomoči v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljene nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena

(notificirano pod dokumentarno številko K(2005) 2673)

(2005/842/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 86(3) Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 16 Pogodbe določa, da brez poseganja v člene 73, 86 in 87 Skupnost v mejah svojih pristojnosti skrbi za to, da službe splošnega gospodarskega pomena delujejo na podlagi načel in pogojev, ki jim omogočajo izpolnjevanje njihovih nalog.
- (2) Za delovanje nekaterih služb splošnega gospodarskega pomena na podlagi načel in pogojev, ki jim omogočajo izpolnjevanje njihovih nalog, se lahko izkaže kot potrebna finančna podpora s strani države za pokrivanje nekaterih ali vseh posebnih stroškov, ki izhajajo iz obveznosti javnih storitev. V skladu s členom 295 Pogodbe na podlagi razlage sodne prakse Sodišča Evropskih skupnosti in Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti z vidika zakonodaje Skupnosti ni pomembno, ali takšne storitve splošnega gospodarskega pomena opravljajo javna ali zasebna podjetja.
- (3) V zvezi s tem člen 86(2) Pogodbe navaja, da za podjetja, pooblaščená za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, oziroma podjetja, ki imajo značaj dohodkovnega monopola, veljajo pravila iz Pogodbe, zlasti pravila o konkurenci. Člen 86(2) pa dopušča odstopanje od pravil, ki jih vsebuje Pogodba, pod pogojem, da so izpolnjena nekatera merila. Prvič, obstajati mora akt o

pooblastitvi, s katerim država pooblašča podjetje za opravljanje določene naloge. Drugič, pooblastitev se mora nanašati na storitev splošnega gospodarskega pomena. Tretjič, odstopanje mora biti nujno za opravljanje dodeljenih nalog in sorazmerno z navedenim namenom (v nadaljnjem besedilu „pogoj o nujnosti“). Razvoj trgovine prav tako ne sme biti prizadet v takšnem obsegu, ki bi bil v nasprotju z interesi Skupnosti.

- (4) V svoji sodbi v zadevi *Altmark Trans GmbH in Regierungsspräsidium Magdeburg proti Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH* ⁽¹⁾ („Altmark“) je Sodišče odločilo, da nadomestilo za javne storitve ne pomeni državne pomoči v smislu člena 87 Pogodbe ES, pod pogojem, da so izpolnjena štiri kumulativna merila. Prvič, podjetju, ki prejme nadomestilo, mora biti dejansko zaupano izpolnjevanje obveznosti javnih storitev, obveznosti pa morajo biti jasno določene. Drugič, parametre, na podlagi katerih se izračuna nadomestilo, je treba določiti vnaprej na objektivni in pregleden način. Tretjič, nadomestilo ne sme preseirati zneska, potrebnega za pokrivanje vseh ali nekaterih stroškov, ki nastanejo zaradi izpolnjevanja obveznosti javnih storitev, ob upoštevanju ustreznih prejemkov in zmernega dobička. Nazadnje, če podjetje, ki naj bi izpolnjevalo obveznosti javnih storitev, v danem primeru ni izbrano v skladu s postopkom oddaje javnih naročil, ki naj bi omogočil izbiro ponudnika, sposobnega, da te storitve skupnosti zagotovi po najnižjih stroških, je treba stopnjo potrebnega nadomestila določiti na podlagi analize stroškov, ki bi nastali v tipičnem podjetju, ki je dobro vodeno in ima zagotovljena ustrezna transportna sredstva.
- (5) Če so izpolnjena navedena štiri merila, nadomestilo za javne storitve ne pomeni državne pomoči ter se ne uporablja člena 87 in 88 Pogodbe. Če države članice ne spoštujejo navedenih meril in če so izpolnjena splošna merila za uporabo člena 87(1) Pogodbe, nadomestilo za javne storitve pomeni državno pomoč v skladu s členi 73, 86, 87 in 88 Pogodbe. To odločbo je zato treba uporabljati le za nadomestilo za javne storitve, v kolikor pomeni državno pomoč.

⁽¹⁾ [2003] Recueil I-7747.

- (6) Člen 86(3) Pogodbe omogoča Komisiji, da opredeli pomen in obseg odstopanja v skladu s členom 86(2) Pogodbe in po potrebi določi pravila, namenjena omogočanju učinkovitega spremljanja izpolnjevanja meril iz člena 86(2). Zato je treba določiti pogoje, pod katerimi so nekateri sistemi nadomestil združljivi s členom 86(2) in jih ni treba predhodno priglasiti v skladu s členom 88(3) Pogodbe.
- (7) Takšna pomoč se lahko šteje za združljivo le, če je dodeljena za zagotovitev opravljanja storitev, ki pomenijo storitve splošnega gospodarskega pomena iz člena 86(2) Pogodbe. Iz sodne prakse izhaja, da imajo države članice, z izjemo sektorjev, v katerih je področje urejeno z zakonodajo Skupnosti, visoko stopnjo diskrecije pri uvrščanju storitev med storitve splošnega gospodarskega pomena. Z izjemo sektorjev, v katerih je področje urejeno z zakonodajo Skupnosti, je torej naloga Komisije zagotoviti, da pri opredeljevanju storitev splošnega gospodarskega pomena ni očitnih napak.
- (8) Za uporabo člena 86(2) Pogodbe mora država članica podjetje, ki prejme pomoč, izrecno pooblastiti za opravljanje posebne storitve splošnega gospodarskega pomena. V skladu s sodno prakso v zvezi z razlago člena 86(2) Pogodbe mora takšen akt ali akti o pooblastitvi podrobno določati vsaj natančno vrsto, obseg in trajanje dodeljenih obveznosti javnih storitev in identiteto zadevnih podjetij.
- (9) Za zagotovitev izpolnjevanja meril iz člena 86(2) je treba določiti natančnejše pogoje, ki morajo biti izpolnjeni glede pooblastitve opravljanja storitev splošnega gospodarskega pomena. Znesek nadomestila se dejansko lahko ustrezno izračuna in pregleda le, če so obveznosti javnih storitev, ki jih imajo podjetja, in obveznosti, ki jih ima država, jasno določene v javnem aktu pristojnih javnih organov v zadevni državi članici. Oblika instrumenta se lahko razlikuje od ene države članice do druge, vendar mora določati vsaj natančno vrsto, obseg in trajanje dodeljenih obveznosti javnih storitev in identiteto zadevnih podjetij ter stroške, ki jih mora prevzeti zadevno podjetje.
- (10) Pri določanju obveznosti javnih storitev in pri presoji, ali zadevna podjetja izpolnjujejo navedene obveznosti, so države članice pozvane k obsežnemu posvetovanju s posebnim upoštevanjem uporabnikov.
- (11) Poleg tega zaradi preprečevanja neupravičenega izkrivljanja konkurence člen 86(2) Pogodbe določa, da nadomestilo ne presega zneska, potrebnega za pokrivanje stroškov, ki jih ima podjetje pri izpolnjevanju obveznosti javnih storitev, ob upoštevanju ustreznih prejemkov in zmernega dobička. To je treba šteti, kot da se nanaša na dejanske stroške zadevnega podjetja.
- (12) Prekomerno nadomestilo zneska, ki je potreben za pokrivanje stroškov zadevnega podjetja, ni potrebno za opravljanje storitve splošnega gospodarskega pomena in zato pomeni nezdružljivo državno pomoč, ki jo je treba vrniti državi. Nadomestilo, dodeljeno za opravljanje storitve splošnega gospodarskega pomena, ki pa ga zadevno podjetje dejansko uporablja za delovanje na drugem trgu, prav tako ni potrebno za opravljanje storitve splošnega gospodarskega pomena in zato prav tako pomeni nezdružljivo državno pomoč, ki jo je treba vrniti.
- (13) Da bi se zagotovila skladnost s pogojem o nujnosti iz člena 86(2) Pogodbe, je treba določiti določbe glede izračuna in spremljanja dodeljenega zneska nadomestila. Države članice bi morale redno preverjati, da dodeljeno nadomestilo ne privede do prekomernega nadomestila. Da bi se kljub temu podjetjem in državam članicam omogočila minimalna prilagodljivost, če znesek prekomernega nadomestila ne presega 10 % zneska letnega nadomestila, bi morale biti možno takšno prekomerno nadomestilo prenesti na naslednje obdobje in odšteti od zneska nadomestila, ki bi se v nasprotnem primeru izplačalo. Na področju socialnih stanovanj imajo podjetja, pooblaščenca za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, lahko zelo različne prejemke, predvsem zaradi tveganja plačilne nesposobnosti najemjemalcev. Če takšna podjetja opravljajo le storitve splošnega gospodarskega pomena, bi morale biti posledično mogoče, da se lahko katero koli prekomerno nadomestilo iz obravnavanega obdobja prenese na naslednje obdobje v višini do 20 % letnega nadomestila.

- (14) V kolikor je nadomestilo dodeljeno podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, znesek nadomestila ne presega stroškov storitev in se zgornje meje, določene v tej odločbi, spoštujejo, Komisija meni, da razvoj trgovine ni prizadet v takšnem obsegu, ki bi bil v nasprotju z interesi Skupnosti. V takšnih okoliščinah Komisija meni, da je treba nadomestilo šteti za državno pomoč, ki je združljiva s členom 86(2) Pogodbe.
- (15) Nizki zneski nadomestila, dodeljeni podjetjem, ki opravljajo storitve splošnega gospodarskega pomena, katerih promet je omejen, ne vplivajo na razvoj trgovine in konkurence v takšnem obsegu, ki bi bil v nasprotju z interesi Skupnosti. Če so izpolnjeni pogoji iz te odločbe, naj se predhodna priglasitev ne bi zahtevala. Za namene opredelitve področja uporabe izvzetja iz priglasitve je treba upoštevati promet podjetij, ki prejemajo nadomestilo za javne storitve, in višino takšnega nadomestila.
- (16) Bolnišnice in podjetja, pooblaščená za socialna stanovanja, ki so jim bile zaupane naloge, ki vključujejo storitve splošnega gospodarskega pomena, imajo posebne značilnosti, ki jih je treba upoštevati. Upoštevati je treba zlasti dejstvo, da v trenutni fazi razvoja notranjega trga ni nujno, da je intenzivnost izkrivljanja konkurence na navedenih področjih sorazmerna z obsegom prometa in nadomestila. Zato bi morale biti bolnišnice, ki zagotavljajo zdravstveno varstvo, ki vključuje, kjer je to primerno, storitve v nujnih primerih in pomožne storitve, neposredno povezane s pglavitnimi dejavnostmi, zlasti na področju raziskav, in podjetja, odgovorna za socialna stanovanja, ki zagotavljajo stanovanja prikrajšanim državljanom ali skupinam z manj socialnimi ugodnostmi, ki si zaradi omejitev plačilne sposobnosti niso sposobni najti stanovanja po tržnih pogojih, pod določenimi pogoji izvzeta iz obveznosti priglasitve iz te odločbe, čeprav znesek prejetega nadomestila presega zgornje meje, določene v tej odločbi, če države članice opravljene storitve opredelijo kot storitve splošnega gospodarskega pomena.
- (17) Člen 73 Pogodbe predstavlja *lex specialis* glede na člen 86(2). Določa pravila, ki se uporabljajo za nadomestilo za javne storitve v sektorju kopenskega prometa. Navedeni člen je razvila Uredba Sveta (EGS) št. 1191/69 z dne 26. junija 1969 o ukrepanju držav članic glede obveznosti javne službe v železniškem in cestnem prometu ter prometu po celinskih plovni poteh⁽¹⁾, ki določa splošne pogoje za obveznosti javnih služb v sektorju kopenskega prometa in uvaja metode za izračun nadomestila. Uredba (EGS) št. 1191/69 izvzema vsa nadomestila v sektorju kopenskega prometa, ki izpolnjujejo pogoje, iz priglasitve po členu 88(3) Pogodbe. Prav tako omogoča državam članicam, da odstopijo od njenih določb v primeru podjetij, ki opravljajo izključno storitve mestnega, primestnega ali regionalnega prometa. V primeru uporabe navedenega odstopanja Uredba Sveta (EGS) št. 1107/70 z dne 4. junija 1970 o dodeljevanju pomoči v železniškem in cestnem prevozu ter prevozu po celinskih plovni poteh⁽²⁾ ureja katero koli nadomestilo za obveznosti javnih storitev, v kolikor pomeni državno pomoč. V skladu s sodbo v zadevi „Altmark“ se nadomestilo, ki ne spoštuje določb člena 73, ne more šteti za združljivo s Pogodbo na podlagi člena 86(2) ali na podlagi katere koli druge določbe Pogodbe. Zato takšno nadomestilo ni zajeto v tej odločbi.
- (18) Za sektor pomorskega in zračnega prometa se v nasprotju s kopenskim prometom uporablja člen 86(2) Pogodbe. Nekatera pravila, ki veljajo za nadomestilo za javne storitve v sektorjih zračnega in pomorskega prometa, so zajeta v Uredbi Sveta (EGS) št. 2408/92 z dne 23. julija 1992 o dostopu letalskih prevoznikov Skupnosti do letalskih prog znotraj Skupnosti⁽³⁾ in Uredbi Sveta (EGS) št. 3577/92 z dne 7. decembra 1992 o uporabi načela prostega pretoka storitev v pomorskem prometu med državami članicami (pomorska kabotaža)⁽⁴⁾. Vendar pa se za razliko od Uredbe Sveta (EGS) št. 1191/69, te uredbe o zračnem in pomorskem prometu ne nanašajo na združljivost možnih sestavin državnih pomoči niti ne vsebujejo izvzetja od obveznosti priglasitve po členu 88(2) Pogodbe. Zato se zdi primerno uporabiti to odločbo za nadomestilo za javne storitve v sektorjih zračnega in pomorskega prometa pod pogojem, da takšna nadomestila ne izpolnjujejo le pogojev iz te odločbe, temveč spoštujejo tudi sektorska pravila iz Uredbe (EGS) št. 2408/92 in Uredbe (EGS) št. 3577/92, kjer je to primerno.
- (19) Zgornje meje, ki se uporabljajo za nadomestilo za javne storitve v sektorjih zračnega in pomorskega prometa, bi morale biti običajno enake splošno veljavnim zgornjim mejam. Vendar pa se v posebnih primerih nadomestila za javne storitve za zračne ali pomorske povezave z otoki

(1) UL L 156, 28.6.1969, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (EGS) št. 1893/91 (UL L 169, 29.6.1991, str. 1).

(2) UL L 130, 15.6.1970, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 543/97 (UL L 84, 26.3.1997, str. 6).

(3) UL L 240, 24.8.1992, str. 8. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Aktom o pristopu 2003.

(4) UL L 364, 12.12.1992, str. 7.

ter za letališča in pristanišča, ki sodijo med storitve splošnega gospodarskega pomena iz člena 86(2) Pogodbe, zdi bolj primerno določiti tudi zgornje meje na podlagi povprečnega letnega števila potnikov, saj je to bolj usklajeno z gospodarsko realnostjo teh dejavnosti.

- (20) Ta odločba v veliki meri opredeljuje pomen in obseg odstopanja po členu 86(2) Pogodbe, kot so ga v preteklosti obsežno uporabljali Sodišče Evropskih skupnosti in Sodišče prve stopnje Evropskih skupnosti ter Komisija. V kolikor ne spreminja materialnega prava, veljavnega na tem področju, jo je treba nemudoma uporabiti. Vendar pa nekatere določbe te odločbe presegajo *status quo* z določitvijo dodatnih zahtev, namenjenih omogočanju učinkovitega spremljanja meril iz člena 86(2). Da se državam članicam omogoči sprejetje potrebnih ukrepov v zvezi s tem, je ustrezno predvideti obdobje enega leta pred uporabo navedenih posebnih določb.
- (21) Izvzetje iz zahteve po predhodni priglasitvi za nekatere storitve splošnega gospodarskega pomena ne izključuje možnosti, da države članice priglasijo projekt za posebno pomoč. Takšna priglasitev bo ocenjena v skladu z načeli okvira Skupnosti za državne pomoči v obliki nadomestila za javne storitve ⁽¹⁾.
- (22) Ta odločba se uporablja brez poseganja v določbe Direktive Komisije 80/723/EGS z dne 25. junija 1980 o preglednosti finančnih odnosov med državami članicami in javnimi podjetji ter finančni preglednosti v nekaterih podjetjih ⁽²⁾.
- (23) Ta odločba se uporablja brez poseganja v določbe Skupnosti, veljavne na področju oddaje javnih naročil in konkurence, zlasti členov 81 in 82 Pogodbe.
- (24) Določbe te odločbe se uporabljajo brez poseganja v strožje posebne določbe v zvezi z obveznostmi javnih storitev iz sektorske zakonodaje Skupnosti –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta odločba določa pogoje, pod katerimi se državne pomoči v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljene nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, šteje za združljive s skupnim trgom in izvzame iz zahteve po priglasitvi iz člena 88(3) Pogodbe.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta odločba se uporablja za državne pomoči v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljene podjetjem, ki so povezana s storitvami splošnega gospodarskega pomena iz člena 86(2) Pogodbe, ki spadajo v eno izmed naslednjih kategorij:

- (a) nadomestilo za javne storitve, dodeljeno podjetjem, katerih povprečni letni promet pred obdavčitvijo, ki vključuje vse dejavnosti, ne presega 100 milijonov EUR v obdobju dveh finančnih let pred letom, v katerem je bila dodeljena storitev splošnega gospodarskega pomena, in letno nadomestilo za zadevno storitev ne presega 30 milijonov EUR;
- (b) nadomestilo za javne storitve, dodeljeno bolnišnicam in podjetjem za socialna stanovanja, ki opravljajo dejavnosti, ki jih zadevna država članica opredeli kot storitve splošnega gospodarskega pomena;
- (c) nadomestilo za javne storitve za zračne ali pomorske povezave z otoki, pri katerih povprečni letni promet v dveh proračunskih letih pred letom, v katerem je bila storitev splošnega gospodarskega pomena dodeljena, ne presega 300 000 potnikov;
- (d) nadomestilo za javne storitve za letališča in pristanišča, pri katerih povprečni letni promet v dveh proračunskih letih pred letom, v katerem je bila storitev splošnega gospodarskega pomena dodeljena, ne presega 1 000 000 potnikov glede letališč in 300 000 potnikov glede pristanišč.

⁽¹⁾ UL C 297, 29.11.2005.

⁽²⁾ UL L 195, 29.7.1980, str. 35. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2000/52/ES (UL L 193, 29.7.2000, str. 75).

Zgornja meja v višini 30 milijonov EUR iz točke (a) prvega pododstavka se lahko določi z letnim povprečjem, ki predstavlja vrednost nadomestila, dodeljenega v pogodbenem obdobju ali v obdobju petih let. Za kreditne institucije se zgornja meja v višini 100 milijonov EUR prometa nadomesti z zgornjo mejo v višini 800 milijonov EUR v smislu skupne bilance stanja.

2. Na področju zračnega in pomorskega prometa se ta odločba uporablja le za državne pomoči v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljene podjetjem v povezavi s storitvami splošnega gospodarskega pomena iz člena 86(2) Pogodbe in, kjer je to primerno, ob upoštevanju Uredbe (EGS) št. 2408/92 in Uredbe (EGS) št. 3577/92.

Ta odločba se ne uporablja za državne pomoči v obliki nadomestila za javne storitve dodeljenega podjetjem na področju kopenskega prometa.

Člen 3

Združljivost in izvzetje iz priglasitve

Državna pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, ki izpolnjuje pogoje iz te odločbe, je združljiva s skupnim trgom in izvzeta iz obveznosti predhodne priglasitve, določene v členu 88(3) Pogodbe, brez poseganja v uporabo strožjih določb, ki se nanašajo na obveznosti javnih storitev iz sektorske zakonodaje Skupnosti.

Člen 4

Pooblastitev

Za uporabo te odločbe se zadevno podjetje pooblasti za opravljanje storitve splošnega gospodarskega pomena z enim ali več uradnih aktov, katerih obliko lahko določi vsaka država članica. Akt ali akti določajo zlasti:

- (a) naravo in trajanje obveznosti javnih storitev;
- (b) zadevna podjetja in ozemlje;
- (c) vrsto vseh izjemnih ali posebnih pravic, odobrenih podjetju;
- (d) parametre za izračun, nadzor in pregled nadomestila;

- (e) dogovore za preprečitev kakršnega koli prekomernega nadomestila in njegovo vračilo.

Člen 5

Nadomestilo

1. Znesek nadomestila ne presega zneska, potrebnega za pokrivanje stroškov, ki so nastali pri izpolnjevanju obveznosti javnih storitev, ob upoštevanju ustreznih prejemkov in zmerne donosa lastnega kapitala, potrebnega za izpolnjevanje navedenih obveznosti. To nadomestilo je treba dejansko uporabiti za opravljanje zadevne storitve splošnega gospodarskega pomena, brez poseganja v sposobnost podjetja, da normalno uživa svoj zmerni dobiček.

Znesek nadomestila vključuje vse prednosti, ki jih dodeli država, ali kakršno koli vrsto prednosti iz državnih sredstev. Zmerni dobiček upošteva vse ali nekatera povečanja produktivnosti, ki so jih zadevna podjetja dosegla v dogovorjenem omejenem obdobju, brez zmanjšanja ravni kakovosti storitev, ki jo je določila država.

2. Stroške, ki jih je treba upoštevati, vključujejo vse stroške, nastale pri opravljanju storitve splošnega gospodarskega pomena. Izračun stroškov temelji na splošno sprejetih načelih stroškovnega računovodstva, in sicer:

- (a) če so dejavnosti zadevnega podjetja omejene na storitev splošnega gospodarskega pomena, je treba upoštevati vse njegove stroške;
- (b) če podjetje opravlja tudi dejavnosti zunaj obsega storitve splošnega gospodarskega pomena, se upoštevajo le stroški, povezani s storitvijo splošnega gospodarskega pomena;
- (c) stroški, dodeljeni storitvi splošnega gospodarskega pomena, lahko vključujejo vse variabilne stroške, nastale pri opravljanju storitve splošnega gospodarskega pomena, sorazmeren prispevek k fiksnim stroškom, skupnim storitvi splošnega gospodarskega pomena in drugim dejavnostim, ter zmerni dobiček;
- (d) stroški, povezani z naložbami, zlasti v zvezi z infrastrukturo, se lahko upoštevajo, kadar so potrebni za opravljanje storitve splošnega gospodarskega pomena.

3. Prihodek, ki ga je treba upoštevati, vključuje vsaj celotni prihodek, ki ga je ustvarila storitev splošnega gospodarskega pomena. Če ima zadevno podjetje posebne ali izjemne pravice, povezane z drugo storitvijo splošnega gospodarskega pomena, ki ustvarja dobiček, ki presega zmerni dobiček, ali ima koristi zaradi drugih prednosti, ki jih dodeli država, se le-te vključijo v njegov prihodek, ne glede na njihovo razvrstitev za namene člena 87. Zadevna država članica se lahko odloči, da je treba dobičke, ki izhajajo iz drugih dejavnosti zunaj obsega storitve splošnega gospodarskega pomena, v celoti ali delno dodeliti financiranju storitve splošnega gospodarskega pomena.

4. Za namene te odločbe „zmerni dobiček“ pomeni stopnjo donosa lastnega kapitala, ki upošteva tveganje ali odsotnost tveganja, ki ga je podjetje imelo zaradi intervencije s strani države članice, zlasti če ta odobri izključne ali posebne pravice. Ta stopnja običajno ne presega povprečne stopnje za zadevni sektor v zadnjih letih. V sektorjih, kjer ni podjetja, primerljivega s podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitve splošnega gospodarskega pomena, je primerjava možna s podjetji, ki imajo sedež v drugih državah članicah, ali po potrebi s podjetji iz drugih sektorjev, pod pogojem, da se upoštevajo posebne značilnosti posameznega sektorja. Pri določanju pomena zmernega dobička lahko države članice uvedejo merila, iz katerih izhajajo spodbude, ki se zlasti nanašajo na kakovost opravljene storitve in povečanje učinkovitosti proizvodnje.

5. Če podjetje opravlja dejavnosti znotraj in zunaj obsega storitev splošnega gospodarskega pomena, se v internih računovodskih izkazih stroški in prejemki, povezani s storitvijo splošnega gospodarskega pomena, ločeno prikazujejo od tistih, ki so povezani z drugimi storitvami, pa tudi parametri za razporejanje stroškov in prihodkov.

Stroški, povezani s katero koli dejavnostjo zunaj obsega storitve splošnega gospodarskega pomena, zajemajo vse variabilne stroške, ustrezen prispevek k skupnim fiksnim stroškom in primeren donos kapitala. V zvezi z navedenimi stroški se ne dodeli nobeno nadomestilo.

Člen 6

Nadzor prekomernega nadomestila

Države članice izvajajo redna preverjanja ali poskrbijo, da se izvajajo takšna preverjanja, da se zagotovi, da podjetja ne prejmejo prekomernega nadomestila zneska, določenega v skladu s členom 5.

Države članice zahtevajo, da zadevno podjetje vrne vsako izplačano prekomerno nadomestilo, za prihodnost pa se posodobijo parametri za izračun nadomestila. Če znesek prekomernega nadomestila ne presega 10 % zneska letnega nadomestila, se lahko takšno prekomerno nadomestilo prenese na naslednje letno obdobje in odšteje od zneska nadomestila, izplačljivega za navedeno obdobje.

Na področju socialnih stanovanj države članice v vsakem podjetju izvajajo redna preverjanja ali poskrbijo, da se izvajajo takšna preverjanja, da zagotovijo, da zadevno podjetje ne prejema nadomestila, ki presega znesek, določen v skladu s členom 5. Vsako prekomerno nadomestilo se lahko prenese na naslednje obdobje v višini do 20 % letnega nadomestila, pod pogojem, da zadevno podjetje opravlja le storitve splošnega gospodarskega pomena.

Člen 7

Razpoložljivost informacij

Države članice hranijo za obdobje najmanj desetih let vse potrebne dokumente za določitev, ali je dodeljeno nadomestilo združljivo s to odločbo.

Na pisno zahtevo Komisije države članice Komisiji zagotovijo vse informacije, ki so po mnenju slednje potrebni za določitev, ali so veljavni sistemi nadomestila združljivi s to odločbo.

Člen 8

Poročila

Vsaka država članica Komisiji vsake tri leta predloži redna poročila o izvajanju te odločbe s podrobnim opisom pogojev uporabe v vseh sektorjih, vključno s področjem socialnih stanovanj in bolnišnic.

Prvo poročilo se predloži do 19. decembra 2008.

Člen 9

Ocenjevanje

Najkasneje do 19. decembra 2009 bo Komisija izvedla presojo vpliva na podlagi dejanskih informacij in rezultatov obsežnih posvetovanj pod vodstvom Komisije, zlasti na podlagi podatkov, ki jih države članice predložijo v skladu s členom 8.

Rezultati presoje vpliva bodo na voljo Evropskemu parlamentu, Odboru regij, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in državam članicam.

Člen 10

Začetek veljavnosti

Ta odločba začne veljati 19. decembra 2005.

Točke (c), (d) in (e) člena 4 ter člen 6 se uporabljajo od 29. novembra 2006.

Člen 11

Naslovniki

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 28. novembra 2005

Za Komisijo

Neelie KROES

Članica Komisije